GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 229 — Duminecă, 18 (30) Octomvre. — 1887.

Brașovŭ, 17 Octomvre 1887.

„Cine este acela, care are unŭ interesŭ de a face sĕ se nască în statŭ o fatală crisă, într'unŭ momentŭ, când elŭ are așa mare lipsă de a unì tóte elementele celŭ susținŭ?

Intrebarea acésta, ce-o pune ḍiarulŭ boemŭ „Politik" rĕspunḍĕndŭ la unŭ articulŭ autoritarŭ alŭ ḍiarului oficiosŭ „Fremdenblatt," caracteriséză situațiunea creată prin cunoscutulŭ conflictŭ alŭ fracțiunilorŭ maiorităţii parlamentare cu guvernulŭ Taaffe.

Este o putere ascunsă, care prin influințele ei tinde a provoca în Austria o crisă parlamentară și politică. Despre acésta nu mai póte încăpé îndoială.

Scimŭ că Cehii suntŭ nemulțumițĭ în urma mĕsurilorŭ ministrului de instrucțiune Gautsch, prin carĭ se vĕdŭ nedreptățițĭ. Nimicŭ mai naturalŭ decâtŭ ca aceștĭ Cehĭ, carĭ formézǎ cea mai însemnată fracțiune în sînulŭ maiorităţii sĕ-i ḍică guvernului: repareză greșéla ce a făcut'o ministrulŭ de instrucțiune, décă voescĭ sĕ te sprijinimŭ și de aicĭ încolo, ca în trecutŭ. Guvernulŭ vede că trebue sĕ facă ceva pentru mulțămirea Cehilorŭ, promite órecarĭ concesiunĭ, dér totodată se pune pe tĕrĕmulŭ autoritarŭ și susține că în fondŭ trebue sĕ susțină ordonanțele lui Gautsch, pe carĭ le privesce ca o afacere de resortŭ a ministerului de instrucțiune.

Delegațiunea cehă din parlamentŭ rĕspunde, că nu se póte mulțumi numai cu unele concesiunĭ, ci guvernulŭ trebue sĕ împlinéscă ceea ce pretindŭ interesele de cultură ale poporului cehŭ. Contele Taaffe însĕ sĕ gândesce și se rĕsgândesce și nu se póte decide de a face unŭ pasŭ energicŭ spre aplanarea conflictului.

Care sĕ fiă causa acestei șovăirĭ? Cum sĕ ne esplicămŭ atitudinea contelui Taaffe mai alesŭ după ce elŭ declară că „fără Cehĭ nu mai voiesce sĕ guverneze?"

Se ḍice, că guvernulŭ austriacŭ de aceea nu voiesce sĕ cedeze pretensiunilorŭ cehice pe deplinŭ în afacerea Gautsch, pentru că la din contră n'ar mai puté sĕ birue cu ei în viitorŭ, căcĭ arŭ pretinde din ce în ce mai multŭ. Argumentulŭ acesta nu ni se pare destulŭ de motivatŭ. Cu multŭ mai probabilă este pĕrerea, căreia îi dau espresiune foile cehice, că nisce influențe puternice voiescŭ sĕ provóce o scisiune în sînulŭ maiorităţii.

Décă guvernulŭ nu va împăca pe Cehĭ, aceștia trebue sĕ trécă în oposițiune. Pentru casulŭ acesta se crede că Polonii se vorŭ desbina de ei. Odată desbinațĭ Polonii de Cehĭ maioritatea de aḍĭ nu se mai póte susținé și atuncĭ potŭ venì ușorŭ la guvernŭ cei ce voiescŭ sĕ pescuiéscă în turbure.

Planulŭ este fără îndoélă bine precugetatŭ și unŭ singurŭ pasŭ neprecugetatŭ alŭ Cehilorŭ ar puté sĕ rĕstórne regimulŭ de față, causândŭ cea mai mare bucuriă în tabĕra suprematiștilorŭ.

Bine și înțeleptŭ au lucratŭ prin urmare membrii delegațiunei cehe din parlamentulŭ austriacŭ, décă în fața periculului s'au decisŭ sĕ amâne resolvarea crisei și sĕ céră dela guvernŭ ca sĕ nu rĕspundă acuma la interpelarea lui Rieger, ci numai după sĕrbătorile crăciunului, când se vorŭ reîncepe ședințele parlamentului, carĭ s'au amânatŭ erĭ.

Cabinetulŭ Taaffe, aflându-se elŭ însușĭ în mare strîmtóre, a ușuratŭ clubului cehicŭ acéstă amânare a soluțiunei crisei, declarândŭ că e gata a negocia mai departe cu Cehii pentru aplanarea conflictului.

Pentru aceea însĕ crisa nu încétă de a fi, și chiar după mărturisirile foilorŭ cehice ea a devenitŭ fórte acută. Se audŭ deja vocĭ în tabĕra cehă, carĭ ḍicŭ că nu mai merge ca națiunea cehă sĕ sufere ca unii și alții sĕ-șĭ pótă împlini poftele lorŭ absolutistice, până când aceste îi vorŭ cresce peste capŭ.

Starea de lucrurĭ interióră din partea de dincolo a monarchiei trebue sĕ intereseze în mare mĕsură pe toțĭ cei ce dorescŭ ca principiulŭ dreptŭ și echitabilŭ proclamatŭ de guvernulŭ Taaffe sĕ nu fiă rĕsturnatŭ prin intrigile absolutiștilorŭ și alŭ suprematiștilorŭ.

Nu este admisibilŭ în viéța unui statŭ constituționalŭ basatŭ pe dreptŭ, ca interesele de cultură ale unui întregŭ poporŭ sĕ depindă dela liberulŭ asbitriu alŭ unui guvernŭ séu chiar numai a unui ministru de resortŭ. Cehii simtŭ dér, că aicĭ se tractéză de ceva mai multŭ ca de încuviințarea subvențiunei pentru câte-va scóle secundare din Boemia și Moravia. Este vorba de a se recunósce odată pe față dreptulŭ celŭ are fie-care poporŭ de a pretinde ca statulŭ sĕ sprijinéscă și sĕ scutéscă cultura lui națională.

De aceea, repețimŭ, nu putemŭ decâtŭ sĕ lăudămŭ tactulŭ barbațilorŭ de statŭ cehĭ, doveditŭ în conflictulŭ de față și sĕ dorimŭ ca sĕ isbutéscă fără a sguduì și a compromite marea operă a egalei îndreptățirĭ naționale.

Din afară.

Ḍiarele din **Paris** se pronunță asupra discursului lui **Crispi** cu mare reservă. Ele ḍicŭ că décă Italia doresce susținerea păcii, ea ar trebui sĕ caute **alianța cu Francia** și nu cu Germania, căcĭ numai acésta putere turbură aḍĭ pacea europénă.

Din **Petersburgŭ** anunță „Gazeta de Königsberg" că are scirĭ sigure despre aceea, cumcă din întrulŭ Rusiei se concentréză marĭ **masse de cavaleriă** la granițele germane și austriace și că toțĭ farmaciștii suntŭ provocațĭ de a se insinua pentru serviciu în spitalele militare în aceleașĭ condițiunĭ ca pe timpulŭ ultimului rĕsboiu ruso-turcescŭ.

„Svoboda", ḍiarŭ oficiosŭ bulgarŭ, publică următórea scrisóre anonimă ce a primit'o ministrulŭ **Stambulov** dela Meran (Tirolŭ) cu subscrierea „unŭ prințŭ rusescŭ:"

„Trădătorule! Quousque tandem? Nu se va afla nimeni, care sĕ tragă unŭ glonțŭ în capulŭ unui asemenea ticălosŭ, care abuséză de atâta timpŭ de marinimositatea Rusiei? Sperŭ că în curĕndŭ capulŭ d-tale va ajunge pe tipsiă, precum de o miiă de orĭ ai meritat'o, ca astfelŭ sĕ se rĕsbune în modulŭ celŭ mai crâncenŭ marea trădare a sfintei cause slave, ce ai sĕvêrșit'o."

In „Daily Chronicle" din Londra istorisesce unŭ diplomatŭ rusŭ despre **alianța germană-austriacă-italiană**, că Italia s'a obligatŭ a lua ofensiva în casŭ când Francia ar lua o atitudine amenințătóre orĭ când Germania ar considera ca sositŭ momentulŭ de a declara rĕsboiu Franciei. Italia va trebui în acestŭ casŭ sĕ pună în focŭ 9 corpurĭ de armată și în schimbulŭ acestui ajutorŭ va primi Savoia, Nizza și o parte din Franche-Comte. Austro-Ungaria și Germania suntŭ de acordŭ asupra unui **casus belli** cu Rusia. O armată unită va fi trimisă în Galiția sub comanda regelui de Sacsonia.

In 27 Octomvre n. s'a **deschisŭ Sobrania bulgară**, în Sofia, după mare ceremonialŭ, prin următórea vorbire a prințului:

După evenimentele ce au lovitŭ patria nostră, mĕ simtŭ fericitŭ că potŭ saluta în capitala mea pe representanții scumpului meu poporŭ, carĭ suntŭ însărcinațĭ cu gréua, dér plăcută problemă a lucra împreună cu guvernulŭ meu la prosperarea și mărirea Bulgariei, precum și la regularea afacerilorŭ statului. Alesŭ unanimŭ de poporŭ principe alŭ Bulgariei, am consideratŭ ca o sfântă datoriă a veni fără întârḍiare în noua mea patriă și a lua frânele guvernului în mâna mea. Dela suirea mea pe tronŭ s'a restabilitŭ deplinŭ ordinea, liniștea și siguranța publică. Cu mare mulțămire constatŭ dér, că multŭ iubitulŭ meu poporŭ se îndeletnicesce cu lucrările pacînice, dela care atêrnă restabilirea morală și materială a țĕrii, precum și reîntărirea simpatiilorŭ Sultanului și altorŭ marĭ puterĭ pentru Bulgaria. Iubirea și alipirea, ce mĭ-au doveditŭ și continuu îmĭ dovedescŭ încă bravulŭ meu poporŭ și viteza mea armată, îmĭ dau putere și tăriă sĕ mĕ dedicŭ cu totulŭ afacerilorŭ statului și sĕ lucrezŭ nencetatŭ pentru binele, gloria și noroculŭ scumpei nóstre patrie.

O telegramă din Parisŭ ne comunică despre o **crisă a presidiului republicei francese**. In afacerea Caffarel, séu mai limpede în afacerea speculațiunilorŭ cu decorațiunile, e amestecatŭ și d. Wilson, ginerele președintelui republicei Grévy. E vorba acum de pornirea unei anchete, care sĕ constate întru câtŭ e vinovatŭ și Wilson. In acestŭ casŭ se ḍice că d-lŭ Grevy îșĭ va da demisiunea din președenția republicei. E temere pe lângă acésta, și de o crisă ministerială.

Italia și Abisinia.

O telegramă din Roma comunică, că guvernulŭ italianŭ continuă cu activitate pregătirile pentru campania în Africa. Inrolările s'au terminatŭ și transportarea trupelorŭ la Massauah se va începe în primele ḍile ale lunii viitóre. Ministrulŭ de rĕsboiu a ordonatŭ sĕ se cumpere la Alexandria unŭ numĕrŭ considerabilŭ de cămile.

Cu privire la acéstă campaniă contra Abissiniei foile englese atragŭ atențiunea Italienilorŭ asupra numĕrului necontenitŭ crescêndŭ alŭ Rușilorŭ la Curtea regelui Ioanŭ alŭ Abissiniei și asupra presenței câtorva dintre ei în oștirea abissină. Din acestŭ faptŭ foile englese conchidŭ, că Rusia tinde a face din Abissinia unŭ Muntenegru africanŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Fóia jidovéscă „Egyenlöség« (Egalitatea) se încércă sĕ arate jertfele marĭ ce le a adusŭ *poporulŭ jidovescŭ pentru patria maghiară*. In scopulŭ acesta fóia jidovéscă arată cu numele pe acei evrei, carĭ s'au înscrisŭ ca membri fundatorĭ ai »Kulturegylet"-ului. Numĕrulŭ acestora este 75. In șirulŭ acestora fóia jidovéscă numĕrase și mulțĭ evrei maghiarisațĭ, carĭ astăḍĭ vréu sĕ trécă de Maghiarĭ născuțĭ și nu făcuțĭ. Imprejurarea acésta ilŭ îndémnă pe „Ellenzek" Nr. 244 sĕ ia în apĕrare pe respectivii evrei maghiarisațĭ, protestândŭ contra înșirărei lorŭ între evrei. »Ellenzek" îșĭ exprimă indignarea și nemulțămirea față cu Evreii, carĭ au rĕmasŭ nepăsătorĭ față cu apelulŭ adresatŭ lorŭ din partea lui Bartha Miklos de a se înscrie ca membri la „Kulturegylet". Ḍice că s'au înscrisŭ numai pe hârtiă, dér în faptŭ au rĕmasŭ indiferențĭ; décă jidovimea forméză în acéstă patriă a 7 a parte din maghiarime — ḍice „Ell.« — atuncĭ, abstragêndŭ dela împrejurarea, că evreii suntŭ cei mai bogațĭ, ei ar trebui sĕ formeze a 7-a parte și din numĕrulŭ membrilorŭ fundatorĭ ai „Kulturegylet"-ului; și fiindŭ că „Kulturegylet"-ulŭ are 1548 membri fundatorĭ, evreii formeză din aceștia numai a 22 a parte. Până când însĕ „Egyenlöség"-ulŭ nu va arăta 221 evrei membri fundatorĭ ai Kulturegylet"-ului, căcĭ acestŭ numĕrŭ formeză a 7-a parte, până atuncĭ „Ellenzék« regretă că șĭ-a mai răcitŭ gura prin numitulŭ apelŭ și persistă a rĕmâne ca acusatorŭ contra evreilorŭ — Ce bobocĭ de patrioțĭ!

—x—

Erĭ, Vinerĭ, când ómenii erau în têrgŭ *a arsŭ* érășĭ în suburbiulŭ *Scheiu*. Acesta e alŭ treilea focŭ în timpŭ de vr'o șése sĕptĕmânĭ. Din norocire foculŭ isbucnindŭ ḍiua, s'a pututŭ stinge repede. Au arsŭ paie, fênŭ și nisce scândurĭ dintr'o șură. Observămŭ cu acéstă ocasiune, că erì pe când ardea, unŭ Ungurŭ trecêndŭ pe strada Furcoie ḍise către o proprietară, că vorŭ face ei, adecă acelŭ Ungurŭ cu alții, sĕ ardă altfelŭ în Scheiu

decâtŭ ca până acum. De asemenea ni se spune că acum vre-o lună de ḑile vr'o doi indivіḑi, prebabilŭ că totŭ Ungurĭ, deórece vorbeau unguresce, ḑiceau într'o cârciumă că vorŭ da focŭ la mai multe case din Scheiu. Ba câţiva proprietarĭ din Scheiu au primitŭ scrisorĭ anonime în care li-se spune că li se va pune focŭ. Atragemŭ seriósa atenţiune a poliţiei asupra acestorŭ mişelii.

—x—

Cu ocasiunea *şederii monarchului în Cluşiu*, visitândŭ M. Sa universitatea, întrebă pe profesorulŭ Dr. Haller: „Ce obiectŭ propui?" — »Dreptulŭ privatŭ austriacŭ, Maiestate« — »O frumósă şi importantă parte a dreptului.« — „Da, Maiestate, mai alesŭ în Ardealŭ, unde se aplică încă." Monarchulŭ repli à la acésta: „Da, de aceea trebuia sĕ se numéscă pentru acestŭ obiectŭ încă unŭ alŭ doilea profesorŭ." Senatulŭ academicŭ fu adusŭ în perplexitate prin aceste vorbe ale monarchului, deórece în Cluşiu nu e unŭ alŭ doilea profesorŭ pentru dreptulŭ privatŭ austriacŭ. In curêndŭ însĕ apărŭ în fóia oficială numirea d-rului B. Zsögöd, prin pré inalta decisiune dela 15 Septemvre, ca profesorŭ de dreptŭ privatŭ austriacŭ la universitatea din Cluşiu. — Cum sciu Ungurii de frică!

—x—

Ni se scrie din *Blaşiu* cu data 28 Octomvre n.: „Cu cea mai mare bucuriă vinŭ a aduce la cunoscinţa on. publicŭ, ce se intereséză de tinerime, că societatea studenţilorŭ dela gimnasiulŭ din locŭ, după reinceperea prelegerilorŭ sistate, în şedinţa constituantă ţinută în 27 a l. c. s'a constituitŭ în următorіulŭ modŭ: preşedinte fu denumitŭ din partea onor. corpŭ profesoralŭ multŭ onor. d-nŭ Octavianŭ Bonfiniu, de vice-preşedinte fu alesŭ Eliă Daianu stud. în clasa VIII a, bibliotecarŭ Iuliu Laslo, redactorŭ la fóia »Filomela« Iuniu Micu, notar. coresp. Victorŭ Fodoreanu studenţĭ în cl. VIII. v. bibliotec. Nicolau Popŭ junior stud. de cl. VII. casarŭ Ioanŭ Comanŭ stud. în cl. VII.

—x—

După Viena urmézâ *Pesta* cu şcolarii, care suferŭ fóme. In 17 scóle elementare cu vr'o 15,000 şcolari suntŭ 933 de copii, carĭ de cele mai multe orĭ n'au ce mânca.

—x—

Urşii îi mai lipseau Ardealului, şi din graţia stăpânirii ungurescĭ avemŭ din abundanţă. Societăţile de vênătorĭ nu se mai mulţămescŭ cu câte unŭ ursŭ, multŭ doi urşĭ împuşcaţĭ în câte o escursiune, ci cu câte 8—10 urşĭ. In Sĕcele urşii mergŭ până în grădinele ómenilorŭ. La preotulŭ gr. or. din Satulungŭ, ḑice „Kronst. Ztg.« îi visitéză unŭ ursŭ cam desŭ grădina, nu-i vorbă, numai nóptea. A mai rĕmasŭ sĕ intre ursulŭ şi în casă. Ce »părintéscă" stăpânire!

—x—

Comuna *Virag-Pereg* din comitatulŭ Peştei e cumplitŭ bântuită de vĕrsatŭ (bubatŭ). Dela 10 Iulie până pe la mijloculŭ lui Octomvre au muritŭ 90 de copii, pe cândŭ comuna abia numĕră 200 de copii obligaţĭ de a merge la scólă. Mediculŭ a constatatŭ bóla numai pe la sfĕrşitulŭ lui Augustŭ. Comuna e în stingere.

—x—

Trenŭ de plăcere la Budapesta se va arangia Luni, la 31 Octomvre n. c. Biletŭ scădutŭ cu 50% pe cl. II şi III pentru dusŭ şi întorsŭ, valabilŭ pentru 14 ḑile, adecă până în 13 Noemvre inclusive — se póte scóte la tóte staţiunile căiei ferate de pe liniile Braşovŭ-Cluşiu, Sibiiu-Copşa mică şi Tergulŭ-Mureşului-Cucerdea. Plecarea din Braşovŭ la 4 óre 1 minută diminéţa, din Têrgulŭ Mureşului la 12 óre şi 15 minute la amédŭ, din Sibiiu la 8 óre 50 minute diminéţa, ér din Cluşiu la 6 óre 37 minute séra. Biletulŭ de călĕtoriă este valabilŭ la reintórcere şi pentru trenulŭ de persóne séu acceleratŭ, avêndŭ a se plăti ca adausŭ restulŭ taxei biletelorŭ ordinare. Pentru copii nu se facŭ concesiunĭ. Trenulŭ se va arangia de Biuroulŭ orăşenescŭ alŭ căilorŭ ferate r. u. din Cluşiu.

—x—

La *gendarmeria* din *Raab* se cercetéză o afacere *misteriósă*. La 16 Octomvre n. întreprinseră doi gendarmĭ o recunóscere şi după două ḑile se întórse numai unulŭ. Intrebatŭ fiindŭ despre tovarăşulŭ sĕu, rĕspunse că a dispărutŭ. Sublocotenentulŭ de gendarmeriă puse de se cerceta întregŭ ţinutulŭ, dér gendarmulŭ dispărutŭ nu fu găsitŭ. Se bănuesce că a fostŭ omorîtŭ de tovarăşulŭ sĕu, care e arestatŭ.

—x—

„Georgiu Lazarŭ", revistă pentru educaţiune şi instrucţiune, apare odată pe lună în Bêrladŭ şi este redactată de unŭ comitetŭ presidatŭ de d-lŭ primŭ-redactorŭ *S. M. Haliţă*. Nr. 7 dela 15 Octomvre are următorulŭ sumarŭ: Cetirea curentă, de V. H. Diaconescu. — Higiena scolară. Noulŭ sistemŭ de bance scolare la esposiţia congresului internaţionalŭ de higienă şi demografiă din Viena, de S. M. Haliţă. — Istoria de patima Galaţilorŭ din leat 1769, Noemvre 29 — Gh. Ghibănescu. — Dela reuniunea invĕţătorilorŭ din plasa Oltenіţa jud. Ilfovŭ. — Buletinŭ pedagogicŭ. — Bibliografiă.

Afacerea scólei de fete din Sibiiu.

Sibiiu, 23 Octomvre n. 1887.

(Urmare.)

Deodată cu hotărîrea însĕ, ca regulamentulŭ care norméză sfera de activitate a tuturorŭ persónelorŭ ce funcţioneză la scólă şi la internatŭ sĕ se pună în lucrare, comitetulŭ a cugetatŭ că a sositŭ timpulŭ, ca şi în privinţa supraveghiărei institutului din partea sa, *sĕ se introducă starea normală provĕḑută în statutŭ*, şi prin unŭ conclusŭ specialŭ a decisŭ, că: deodată cu punerea în lucrare a regulamentului internŭ *sĕ separéză funcţiunea de delegatŭ alŭ comitetului de cea de directorŭ alŭ institutului*, mulţumindŭ D-lui Dr. Barcianu pentru zelulŭ cu care şi-a împlinitŭ în treсutŭ şi sarcina de delegatŭ.

Totodată, ca pe bărbatŭ de specialitate, de delegatŭ, a denumitŭ din sînulŭ sĕu pe Domnulŭ profesorŭ seminarialŭ *Ioanŭ Popescu*, colegŭ şi fostŭ profesorŭ alŭ D-lui Dr. Barcianu unŭ bărbatŭ care şi din operile sale este cunoscutŭ ca unulŭ din cei mai bunĭ pedagogĭ ce-i avemŭ.

Fiindŭ tóte acestea disposiţiunĭ *efluxulŭ naturalŭ* alŭ dreptului şi datorinţelorŭ proprietarului scólei, ele n'au pututŭ lipsi din unŭ regulamentŭ internŭ alŭ institutului, şi din mĕsurile prin carĭ acela se pune în lucrare.

Nimenĭ dintre membrii comitetului n'a pututŭ presupune, că aceste disposiţiunĭ corecte potŭ supĕra pe cineva, şi cu atâtŭ mai puţinŭ pe direcţiune, care prin modificările făcute de comitetŭ se uşuréză de o parte a *rĕspunderei ce în anulŭ de probă şi-o impusese însăşĭ*, ér ca sĕ prevedă comitetulŭ conflictulŭ ce s'a ivitŭ, trebuia sĕ cunóscă pe onorabilele persóne ce le pusese în fruntea institutului, că vorŭ fi în stare a păşi astfelŭ, precum au păşitŭ şi nu precum s'ar fi aşteptatŭ lumea sĕ păşéscă într'unŭ asemenea casŭ.

Omŭ nepreocupatŭ nu póte afla în conclusele comitetului nicĭ o vĕtămare pentru direcţiune şi nu este nimenĭ îndreptăţitŭ sĕ presupună despre comitetŭ — care votase mulţămită D-lui directorŭ Dr. Barcianu pentru zelulŭ cu care a condusŭ institutulŭ, şi a contribuitŭ ca şi adunarea generală sĕ-i voteze mulţămită — că elŭ ar fi avutŭ intenţiunea de a da *votŭ de neîncredere direcţiunei* în medias res, când atâtŭ scóla câtŭ şi internatulŭ funcţiona deja de aprópe o lună.

Décă însĕ direcţiunea a aflatŭ că conclusele comitetului suntŭ vĕtĕmătóre pentru dênsa, şi suntŭ de natură de a strica institutului — aşa credŭ eu că atuncĭ lucră corectŭ, când precum a făcutŭ corpulŭ profesoralŭ, şi dênsa înainta la comitetŭ o remonstraţiune, în care arăta ce nu-i convine şi pentru ce nu-i convine, şi ce rele potŭ produce pentru institutŭ disposiţiunile comitetului? Comitetulŭ apoi ar fi pertractatŭ remonstraţiunea şi póte că din consideraţiunĭ personale ar fi primitŭ modificărĭ mulţămitóre pentru direcţiune precum a urmatŭ şi cu remonstrarea profesorilorŭ.

Durere însĕ că D-lŭ directorŭ şi D-şóra directóră nu astfelŭ şi-au priceputŭ chiămarea, ci faţă de conclusele comitetului au luatŭ o ţinută la care nimenĭ nu s'a pututŭ aştepta, care a pusŭ în uimire pe toţĭ adevĕraţii amicĭ ai scólei şi ai Domniei lorŭ.

Şi anume:

Incă înainte de a primi conclusele comitetului datate din 16 Septemvre a. c., Dl. Dr. Barcianu, care aflase de cuprinsulŭ lorŭ, a cercetatŭ pe preşedintele comitetului d-lŭ Iacobŭ Bologa şi l'a întrebatŭ ce concluse a luatŭ comitetulŭ în cestiunea regulamentului internŭ? Domnulŭ preşedinte i-a spusŭ totulŭ.

Dlŭ D. Barcianŭ, informatŭ pe deplinŭ prin d-lŭ preşedinte, *nu şi-a esprimatŭ nedumeririle* faţă de conclusele luate.

La 21 Septemvre însĕ, primulŭ lucru i-a fostŭ, că a *convocatŭ tóte copilele din scólă* în sala cea mare, şi le-a adusŭ *lorŭ* la cunoscinţă, că în urma unorŭ concluse *luate de către comitetulŭ Asociaţiunei*, făcêndu-i-se imposibilă rĕmânerea mai departe în postulŭ de directorŭ alŭ scólei, *elŭ îşĭ ia adio dela copile*, şi numai *după ce s'a petrecutŭ acéstă ceremoniă şi-a presentat abḑicerea la biuroulŭ comitetului*, aşa, câtŭ însuşĭ preşedintele comitetului *aflase deja dela copilele din scólă* că a abḑisŭ directorulŭ înainte de a i-se fi presentatŭ abḑicerea.

Acésta a fostŭ prima intêmpinare a concluselorŭ comitetului din partea directorului.

Prin fapta, că d-lŭ Barcianŭ şĭ a luatŭ adio dela copile, a doveditŭ că nicĭ într'unŭ casŭ nu mai are intenţiune de a rĕmânê în postulŭ sĕu, orĭ ce concluse ar mai aduce comitetulŭ.

Cu tóte acestea o parte a publicului de aicĭ cugeta că procedura d-lui Barcianŭ este efluxulŭ unei indisposiţiunĭ momentane, dér în fine îşĭ va trage bine de sémă ce respundere iea asupra-şĭ? şi se vorŭ afla puncte de întâlnire ca sĕ se compleneze tréba în bună conţelegere.

Motivele abḑicerei le cunósceţĭ din tecstulŭ aceleia, comunicatŭ şi în acestŭ ḑiarŭ. Intre acelea culminéză *denumirea altui delegatŭ*, ceea ce dênsulŭ o interpretă de *votŭ de neîncredere*.

Se şoptea că d-şóra baronesă Popp încă ar avea intenţiunea de a abḑice, mai cu sémă din simţŭ de colegialitate către directorulŭ, dér acésta nu o credea nimenea, pentru că nu putea presupune despre dênsa, că ar fi în stare sĕ părăséscă internatulŭ impopulatŭ deja cu vr'o 40 de copile, pentru nisce susceptibilităţĭ esagerate ale d-lui Dr. Barcianu.

FOILETONŬ.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

Servitorulŭ păşesce înaintea doctorului şi a lui René, care umblă ca şi cum ar visa. Elŭ mai face odată drumulŭ, percursŭ de Ioana cu atâta greutate, nóptea pe când târăia oribila sarcină. Servitorulŭ se'nvêrtesce după unghiulŭ coridorului, şi deschide uşa a 3-a din drépta.

Acésta era dela odaia căpitanului, care era întinsŭ pe patulŭ sĕu; vestmintele şi încălţămintea îi erau aruncate în mijloculŭ odăiei.

Doctorulŭ s'apropiă de patŭ, puse mâna pe inima d-lui de Roncy şi'i căută pulsulŭ

— Vedeţĭ, ḑise elŭ, acéstă coloraţiune roşiă dela o parte a feţei.... E mortŭ.... probabilŭ de câteva óre.... Causa catastrofei n'am nevoă a o mai cerceta, aspectulŭ feţei, precum şi cunoscinţele de până acum ce le am despre bóla lui, mĭ-o indică din destulŭ.

René nu scia numai atâtŭ. In preséra acelei ḑile căpitanulŭ pĕtrunsese în odaia Ioanei şi acolo.... elŭ căḑuse mortŭ.

Deşi cuprinsă de grózâ, tinĕra totuşĭ avuse presenţa de spiritŭ, puterea de a têrî cadavrulŭ afară din odaia sa şi chiarŭ de a-lŭ aşeḑa pe patŭ, unde, căpitanulŭ până ce a fostŭ în viéţă, fără îndoélă, nu dormise nicĭ odată...

Asta era înspăimântătorŭ.... şi cu tóte aceste, pentru René erau încă două puncte, asupra cărora nu se lămurise.

Óre cu consimţirea Ioanei s'a întêmplatŭ că d-lŭ de Roncy intrase în odaia ei? Fost'a acésta óre o scenă de amorŭ, séu o scenă de violenţă, care a pusŭ pentru totdéuna capĕtŭ palpitaţiunilorŭ acestei inimĭ morbóse?...

Doctorulŭ şi René se scoborîră érăşĭ în sala de mâncare, unde întraserä vr'o câţĭ-va vênătorĭ, carĭ veniseră dela oraşŭ şi de prin castelele învecinate ca sĕ ia parte la gónă.

Vestea, adusă de servitorulŭ şi în urmă întărită şi de doctorulŭ, causă o consternaţiune generală.

Ioana, ca mută, rĕmase înlemnită pe scaunulŭ sĕu; în figura ei ca de mortŭ, numai ochii mai dedeau semne de viéţă.

Totŭ planulŭ de vênatŭ fuse, prea firesce, părăsitŭ, şi bĕtrânulŭ de Fonteilles unŭ adevĕratŭ egoistŭ, cum nu s'a mai pomenitŭ, se duse în odaia lui spre a'şĭ pregăti gémantanulŭ. D-na de Brissac şi Maria intrară în salonŭ pentru a scrie părinţilorŭ căpitanului; doctorulŭ era ocupatŭ cu pregătirile pentru ridicarea corpului, marchisulŭ se duse ca sĕ facă o mişcare prin parcŭ spre a se distrage.

Ioana căuta în giurulŭ ei cu o privire îngrozitóre, rĕtăcitóre, şi cu greutate se rĕdică când René s'apropiă de ea şi o forţă ca sĕ se liniştéscă.

— Suntemŭ singurĭ, îi ḑise elŭ cu o voce dulce, permite'mĭ sĕ te întrebŭ ceva în acestŭ momentŭ durerosŭ; dér suntŭ lucrurĭ pe care eu trebue sĕ le sciu...

Ioana ca fermecată se totŭ uita la elŭ, fără sĕ-i rĕspundă.

— Te-am vĕḑutŭ astă nópte, ḑise elŭ.

— Asta o sciam, murmură ea, pe când unŭ fiorŭ puternicŭ îi scutură totŭ corpulŭ....

— Dér d-ta nu veĭ fi credutŭ că.... eu.... aşŭ fi omorîtŭ.... pe acestŭ omŭ....

— Nu... nu.... asta n'am creḑut'o.... deşi... Te facŭ sĕ suferĭ, o sciu....

— In modŭ îngrozitorŭ.

— Insĕ trebue sĕ sciu ceea ce singură d-ta îmĭ poţĭ spune.... Incă erĭ te adoramŭ! Ei bine, aşŭ voi, ca d-ta sĕ-mĭ spui unŭ cuvêntŭ, unŭ singurŭ cuvêntŭ, care sĕ-mĭ permită a te mai iubi... Te conjurŭ pe amorulŭ meu, mărturisesce'mĭ adevĕrulŭ. Sĕ vedemŭ, d-ta ai fostŭ forte cochetă cu... acestŭ nefericitŭ; fără sĕ'ţĭ tragĭ sémă ca ce facĭ, l'ai încuragiatŭ; elŭ a cutezatŭ sĕ intre în acéstă nópte la d-ta, d-ta l'ai respinsŭ! a fostŭ o scenă violentă, şi emoţiunea lŭ va fi făcutŭ sĕ cadă mortŭ la picióreie d-tale.... Sfĕrşitulŭ de sine se'nţelege.

Chiematŭ d-lŭ preşedinte la dênsa in afacerĭ de scólă, s'a dusŭ şi s'a folositŭ de ocasiune de a o intreba, decă este adevĕrată faima ce se respândesce seu ba? şi ca unŭ vechiu amicŭ alŭ familiei br. Popp şĭ a şi esprimatŭ părerea, că nu crede aşa ceva. — D-şora însĕ i-a dechiaratŭ categoricŭ ca „ba da“! O-a rugatŭ în urmă sĕ nu abḑică, au rugat-o şi alţĭ amicĭ de ai familiei şi de ai scolei, — der tóte indadarŭ, căcĭ la *6 dile* după directorulŭ, in 26 Sept. a abḑisŭ şi dênsa, din motivŭ că „comitetulŭ a luatŭ unele mĕsurĭ ce dovedescŭ o hotărită neincredere in direcţiunea scolară“ care „au şi provocatŭ demisionarea d-lui directorŭ onorarŭ Dr. Barcianŭ, cu care a lucratŭ in cea mai bună conţelegere« decĭ se vede »silită şi D. Sa a-şĭ da demisiunea“.

Comitetulŭ surprinsŭ forte durerosŭ prin aceştĭ paşĭ nejustificabilĭ prin conclusele sale corecte şi inofensive, înainte de a se dechiara in meritulŭ demisionărilorŭ, a *esmisŭ din sînulŭ sĕu o comisiune constătóre din D. D. Archimandritŭ Dr. Puşcariu, Asessorŭ consistor.: Z. Boiu şi Consil. gubern: E. Măcelariu* cu insărcinarea, ca sĕ deie directorelui şi directorei demisionaţĭ esplicările necesare, că aicĭ nu póte fi vorbă de votŭ de neîncredere, ci de regularea drepturilorŭ proprietarului scolei ceea ce nu póte supĕra pe nimenea, şi sĕ-i capaciteze a-şĭ revoca demisiunea.

Douĕ dile a pertractatŭ acéstă comisiune cu dênşii, der nu li-a succesŭ a i abate dela propusulŭ lorŭ.

Ce era déră de făcutŭ şi după acéstă incercare zădarnică, decâtŭ a primi cu regretŭ abḑicerile, şi a se îngrigi de alte persóne în loculŭ celorŭ demisionate.

Astfelŭ s'a şi intêmplatŭ. Comitetulŭ în modŭ interimalŭ — totŭ cum era şi mai 'nainte — a denumitŭ de directorŭ pe unulŭ dintre profesorĭ, pe d-lŭ Septimiu Albini, ceea ce corespunde şi textului statutului, încâtŭ pentru directóră însĕ a rugatŭ pe d-şóra bar. Popp ca cu considerare la impregiurarea, că internatulŭ este împopulatŭ, sĕ aibă bunĕtate a rĕmâne la postulŭ sĕu până când ii va succede comitetului a o înlocui prin alta, *ceea ce nicĭ la unŭ casŭ nu póte dura mai multŭ decâtŭ până la finea semestrului primŭ.*

D-şora baronesă insĕ a respunsŭ la acésta că nu este aplecată a implini dorinţa comitetului, ci va sta in institutŭ numai *celŭ multŭ până la 15 Octomvre.*

După primirea şi a acestui refusŭ, comitetulŭ a denumitŭ de profesóră pentru limba francesă şi totodată directóră interimală a internatului pe d-şora *Elena Petrascu*, fiica d-lui căpitanŭ în pensiune Petrascu de aicĭ, o Română cultă, şi cu celŭ mai bunŭ renume la familiile fruntaşe de aicĭ.

Astfelŭ s'a terminatŭ inevitabilulŭ conflictŭ, *la care comitetulŭ nicĭ o vină nu are.* »Crisă«, precum i-a plăcutŭ „Tribunei“ a o numi, n'a fostŭ nicĭ unŭ momentŭ, nicĭ la scólă nici la internatŭ. Au mersŭ unii şi au venitŭ alţii, der instrucţiunea şi educaţiunea n'a stagnatŭ nicĭ o óră, şi suntŭ tóte garanţiile, că şi in viitorŭ vorŭ decurge lucrurile celŭ puţinŭ atâtŭ de bine cum au decursŭ in trecutŭ.

La alte popóre lucrulŭ acesta s'ar fi petrecutŭ în totă liniscea fără nicĭ o animositate, — la noi însĕ au trebuitŭ sĕ se afle omenĭ, carĭ sĕ bată doba cea mare, şi sĕ alarmeze lumea cu „crisa scólei de fete“, sĕ agiteze pe părinţii copilelorŭ contra comitetului şi sĕ le umple urechile că se prăpădesce scóla, pe care ei o abandonéză de aci incolo etc. etc., o colecţiă intrégă de scirĭ sensaţionale neadevĕrate

Acesta este unŭ rĕu, care trebue sĕ disguste pe fiecare Românŭ adevĕratŭ şi seriosŭ, der nu faptele corecte ale comitetului.

Amŭ espusŭ adevĕrulŭ secŭ, publiculŭ judece acum *cine portă vina?*

Unŭ membru alŭ Comitetului
Associaţiunei transilvane.

Neutralisarea Canalului de Suez.

Pe terenulŭ politicei generale celŭ mai insemnatŭ evenimentŭ, care merită a fi inregistratŭ, este încheiarea convenţiunei între Francia şi Anglia pentru neutralisarea canalului de Suez şi a cărei ratificare se aşteptă în totŭ momentulŭ.

In acelaşi timpŭ aceste două puterĭ au mai încheiatŭ şi o altă convenţiune şi anume aceea care reguléză cestiunea Insulelorŭ hebride, astfelŭ că Francia, conformŭ acestei convenţiunĭ, îşĭ retrage trupele din acele insule şi esercită poliţia în Archipelag împreună cu Anglia. Acéstă concesiune făcută de Francia a contribuitŭ forte multŭ la neutralisarea canalului de Suez din partea Angliei.

Cei din Parisŭ speră că atâtŭ Germania şi Austro-Ungaria câtŭ şi Rusia vorŭ adera la convenţiunea menţionată cu privire la neutralisarea canalului rusŭ pomenitŭ.

Ḑiarele atâtŭ din Parisŭ câtŭ şi cele din Londra işĭ esprimă bucuria pentru inlăturarea diferinţelor ce esistau până acum intre Anglia şi Francia şi in convenţiunea incheiată găsescŭ cea mai bună dovadă despre cordialele relaţiunĭ ce au sĕ domnéscă de adĭ inainte intre aceste două marĭ puterĭ.

Programa

pentru adunarea materialului literaturei poporale.

Iubite cetitorule! Suntŭ aprope anĭ cincĭ-spre-ḑece, de când mĕ ocupŭ cu adunarea de materialŭ pentru literatura poporală; am şi adunatŭ multişorŭ, din carea icĭ colea am mai şi publicatŭ câte ceva, der partea cea mai mare zace în pulpitulŭ mesei mele. Şi am materialŭ de totă mâna: poesii poporale, şi adecă: *bĕtrânescĭ* (horĭ lungĭ), *haiducescĭ, colinde, doine, hore, bocete, descântece, evangelii ţigănescĭ, gâciturĭ, frânturĭ de limbă jocurĭ copilărescĭ cu versurĭ tipice;* apoi mai am *poveştĭ, tradiţii, legende, proverbe* şi *miturĭ.*

Din acestŭ materialŭ, ordinându-lŭ, m'am pusŭ pe compunerea unui opŭ, care sĕ oglindeze câtŭ numai s'ar putea de clarŭ viulŭ spiritŭ alŭ poporului nostru. (Aci inţelege a muncitorului necărturarŭ.)

Dreptŭ aceea, ca opulŭ sĕ ésă câtŭ numai s'ar putea de complectŭ, îmĭ iau voiă a ruga pre Onoraţii cărturarĭ ai nemului nostru, sĕ bine-voiască a-mĭ da mână de ajutorŭ. colectândŭ din poporŭ şi trimiţêndu-mĭ astfelŭ de materialŭ, care pusŭ la unŭ locŭ cu celŭ adunatŭ de mine, sĕ îmbogăţescă opulŭ proiectatŭ.

Cu deosebire rogŭ pre domnii invĕţătorĭ ruralĭ sĕ adune din poporŭ astfelŭ de materialŭ; acum incepe timpulŭ celŭ mai potrivitŭ pentru aşa ceva: tomna şi érna este poporulŭ mai multŭ pe acasă, decĭ fiă bunĭ cărturarii noştri a culege din gura poporului ce potŭ, şi a trimi e până la sfêrşitulŭ lui Mărţişorŭ 1888, la adresa mea p. u. O-Rodna.

De unŭ ce rogŭ pe fiecine, care va binevoi a se ocupa cu culegerea de materialŭ poporalŭ: sĕ nu adauge dela sine nimicŭ, dér nicĭ sĕ nu lase nimicŭ afară; scrie-le şi mi-le trimetă în tocmai după cum esŭ din gura poporului, cu aceleaşĭ vorbe; nu-i pese că unŭ cuvêntŭ orĭ altulŭ n'ar fi dóră românescŭ, ci pună-lŭ cum se aude pre acolo, ér de va fi in dubiu că doră acelŭ cuvêntŭ nu e cunoscutŭ de întregŭ corpulŭ naţiunei, esplice-lŭ intre parentese.

Unŭ bunŭ serviţiu causei ar face şi domnii profesorĭ dela gimnasii, institutele teologice şi pedagogice, décă arŭ binevoi a da elevilorŭ — dreptŭ ocupaţiunĭ pe vacanţele Crăciunului — adunarea de astfeliu de materialŭ, dându-le inviaţiunile necesare cum au de a-lŭ aduna, ca sĕ fiă folositoriu causei (Va urma).

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 29 Octomvre. — D-lŭ Wilson, ginerele preşedintelui republicei francese, 'şĭ-a transferatŭ cabinetulŭ sĕu de lucru din palatulŭ preşidenţialŭ. Se vorbesce, că décă camera ar hotărî sĕ se facă o anchetă, spre a se constata vina lui Wilson în afacerea Caffarel, Grevy ar avé intenţiunea sĕ demisioneze. Cabinetulŭ doresce sĕ pună cestiunea de încredere. Prin urmare e temere că crisa presidenţială e împreunată cu o crisă ministerială.

Recunoscinţă publică. După 10 anĭ de vieţă căsătoréscă a plăcutŭ cerului sĕ auḑă voturile mele şi ale iubitei mele soţii şi a ne dărui unica fiică, deja de trei anĭ. Dér unŭ morbŭ violentŭ amenința firulŭ vieţei gingaşei mlădiţe. Căḑută intr'o aprindere de intestine şi meningitis — pre aci sĕ-şĭ dea nevinovatulŭ sufletŭ. Venisemŭ in Blaşiu, atâtŭ de mila ei, ca sĕ nu-i vĕdŭ grósnicele-i chinurĭ de agoniă, câtŭ şi mai vêrtosŭ sĕ mĕ provĕdŭ de cele necesare în estrema nefericire, ce mĕ amenința. Lucru providenţialŭ! Mĕ întélnii cu bravulŭ şi inteligentulŭ medicŭ de curêndŭ absolventŭ alŭ universităţii din Viena Dr. Alexandru Popŭ, şi, spunêndu-i estrema mea durere, a bine-voitŭ a lua prunca mea sub cura-i medicală. In curêndŭ i-a succesŭ a-mĭ reda scumpulŭ odorŭ. Mica mea copilă astăḑĭ e deplinŭ restaurată şi veselă. Priméscă d-lŭ Dr. Al. Popŭ espresiunea viuei recunoscinţe pentru ostenéla, ce şĭ-a datŭ până la însănĕtoşarea micei paciente! Acesta e unica mulţumită ce-i putŭ aduce, căcĭ a-i rĕsplăti după meritŭ nu sunt, nicĭ voiu fi in stare. Urezŭ asemenea succese şi mai departe! Naţiunea va fi mândră cu astfelŭ de bărbaţĭ cualificaţĭ. Recunoscinţa şi stima i-va fi tributulŭ!

Turŭ, Nov. 1887. *Georgiu Făgărăşanu,* învĕţătorŭ gr. cat.

DIVERSE.

Fete de măritatŭ. — In Viena s'a compusŭ o statistică, prin care fetele se clasifică după etate şi avere. După cum arată acéstă statistică, se află in Viena 70 de fete de măritatŭ cu etate de 16—21 anĭ, avêndŭ fiecare o ḑestre de peste 50,000 fl.; 200 fete de aceeaş etate cu ḑestre de 10—50 mii florinĭ; 13,000 fete carĭ nu au nicĭ o destre, séu mai puţinŭ de 1000 fl. Dela 21—28 anĭ de etate se află vre-o 400 cu ḑestre de peste 50,000; 1400 de fete cu ḑestre de 10—50 mii fl. Urmeză după acésta fetele de peste 28 anĭ etate; pe acestea însĕ statisticulŭ, póte din complesanţă, n'a vrutŭ sĕ le mai enumere.

***

Unŭ darŭ fermecătorŭ — Tênĕrulŭ prinţŭ alŭ Bulgariei a primitŭ dela unŭ paşă turcescŭ celŭ mai frumosŭ darŭ, ce se póte da unui bărbatŭ tênĕrŭ. Darulŭ constă in o tênĕră sclavă, de o frumseţe răpitóre. Sclava are proprietatea caracteristică de a sci ferbe şi indulci bine cafea negră. Prinţulŭ a primitŭ bucurosŭ darulŭ ce i s'a datŭ, dér sclava a trebuitŭ sĕ se desbrace de numele de sclavă, avêndŭ sĕ ia serviţiulŭ de a face cafeaua şi de a-o servi la masă. Pentru acésta primesce o frumósă plată lunară.

***

Câtŭ trăescŭ unele pasĕrĭ? — Vulturulŭ şi corbulŭ potŭ trăi mai multŭ de 100 anĭ; papagalulŭ 60 anĭ; gâsca şi babiţa (pelicanulŭ) 40 anĭ; păunulŭ, canarulŭ şi cocostârculŭ 25 anĭ; privighetórea, fesanulŭ, botgrosulŭ, mierla dela 15 la 12 anĭ; cocoşulŭ 10 anĭ.

Ovĕsurile de tomnă suntŭ multŭ mai productive ca cele de primăveră. In România însĕ, nu trebue a se sĕmâna ovĕsurĭ de tomnă, deorece nu potŭ resista rigorilorŭ climei nóstre.

Esenţa de trandafirĭ. — Mare parte de esenţă de rose trebuinciósă comerciului se trage din Rumelia orientală, unde refugiaţii turcĭ din Dobrogea, Bulgaria etc. se dedau de câţiva anĭ la acestŭ soiu de producţiune. Numai anulŭ trecutŭ s'a exportatŭ 30,000 kilograme din acéstă preţiosă esenţă.

Trecerea sughiţului. — Acéstă mişcare convulsivă a stomacului e destulŭ de displăcută şi se întâmplă adese orĭ omului. S'au arătatŭ óre-carĭ mijlóce de întrebuinţatŭ pentru incetarea sughiţului. Unŭ mijlocŭ fórte sigurŭ contra sughiţului e d'a pune pe cine-va sĕ'ţĭ ţină strinsŭ amêndoi pumnii şi pulsurile mânelorŭ şi d'a respira câtŭ mai rarŭ.

Albirea lânei. — Pentru a se albi şi face lâna móle se intrebuinţéză 6 kilogr. carbonatŭ de sodă, 1 litru amoniacŭ şi $^1/_2$ gram methyl violetŭ. Aceste cantităţĭ suntŭ indestulătóre pentru 100 kilograme lână. — (Gazeta Sătênului)

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Ea voi sĕ vorbéscă; in două rêndurĭ buzele-i albe se mişcară, fără ca sĕ dea vr'unŭ sunetŭ. In fine putu articula aceste cuvinte:

— Voiam sĕ am puterea de a te înşela; voiam a'ţĭ păstra celŭ puţinŭ stima.... căcĭ a fostŭ unŭ timpŭ, acum binişorŭ depărtatŭ de noi, când am creḑutŭ că te potŭ iubi.... Der d-ta ai plecatŭ, elŭ (mortulŭ) a rĕmasŭ .... şi eu sunt perdută.... Trebue sĕ'ţĭ mărturisescŭ tóte celea... d-ta me judecĭ încă in modŭ favorabilŭ. Cu consimţĕmîntulŭ meu s'a intêmplatŭ că Albert de Roncy (ea trebui sĕ se forţeze pentru a pronunţa acestŭ nume) a intratŭ in acéstă nópte la mine; credeam că intr'o di elŭ mĕ va lua de soţiă, şi eu ilŭ adoram...

Aicĭ Ioana gemu adêncŭ, dér ochii ii remaseră secĭ.

— Ah! acéstă faţă iubită, strigà ea cu unŭ accentŭ pasionatŭ, pe acésta am depusŭ pentru prima dată sĕrutările mele! Deodată elŭ deveni infricoşatŭ de palidŭ, corpulŭ intregŭ i se înţepeni in urma unei convulsiunĭ inspăimântătóre şi recăḑu pe patŭ fără mişcare!

René asculta cu aviditate; in acestŭ momentŭ însĕ simţi o mare depresiune: până atuncĭ mai creḑuse încă, deşi era vĕditŭ, în nevinovăţia iubitei lui Ioana, acum însĕ acéstă creatură atâtŭ de straniă şi atâtŭ de atrăgĕtóre, i se păru negră ca infernulŭ!

Ea, ca impinsă d'o putere prin care cerca a se scăpa de unŭ cugetŭ ce o chinuia, continuà cu o facilitate crescêndă a descrie tóte amĕnuntele acelei nopţĭ ingrozitóre.

Fiindŭ că nu cutezase a trece prin culoarŭ de mai multe orĭ, ea a trebuitŭ sĕ îmbrace mortulŭ in hainele sale. Atuncĭ, intinḑêndu-lŭ pe pămêntŭ, ilŭ apucà de umerĭ şi'lŭ têrî după sine cu opintirĭ cumplite, oprindu-se la fie-care pasŭ pentru a rĕsufla şi pentru a asculta, ca nu cumva vr'unŭ locuitorŭ alŭ castelului auḑindŭ acestŭ sgomotŭ neobicĭnuitŭ sĕ dea alarmă, séu s'o surprindă cineva in acestŭ culoarŭ.

In sfêrşitŭ ajungêndŭ in odaia căpitanului, ea inchise uşa, şi cu o dificultate de necreḑutŭ rĕdicase cadavrulŭ pe patŭ după ce ilŭ desbrăcase. Apoi fugindŭ, ca şi când ar fi fostŭ alungată de o stahiă infiorătóre, ea işĭ revenise in orĭ.

— Chiar atuncĭ, adause ea, s'a intêmplatŭ că te-am ḑăritŭ pe d-ta, care mĕ iubeai, eu o sciam acésta; pe d-ta, care mĕ creḑuseşĭ démnă d'aţĭ fi soţiă... Avui témă, mi se părea că voiai a'mĭ spune.. că sciai tóte celea.... Eu n'aveam decâtŭ o ideiă, a mĕ inchide singură... Der fiindŭ odată acolo, începu tortura ingrozitóre, ce-o îndurŭ încă şi acum... Continuu ilŭ vĕdŭ înaintea mea... ilŭ vĕdŭ cum móre... Ah! câtŭ suferŭ., capulŭ imĭ arde...

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena
din 27 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 10	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	86.—	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hârtiă austriacă	89 35
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —	Renta de arg. austr.	82 60
Bonurĭ rurale ungare	103.70	Renta de aurŭ austr.	111 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	135.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—	Acţiunile băncel austro-ungare	887 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 —	Act. băncel de creditŭ ung.	284.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 25	Act. băncel de creditŭ austr.	283.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9 93
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61 40
		Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 14 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	$93\frac{1}{2}$	9[illegible]$\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 28 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote româncscĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.63
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.90	»	9 95
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.26
Imperialĭ	»	10.21	»	10.25
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţi la primirea diarului onor. abonaţi suntŭ rugaţi a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăture. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.